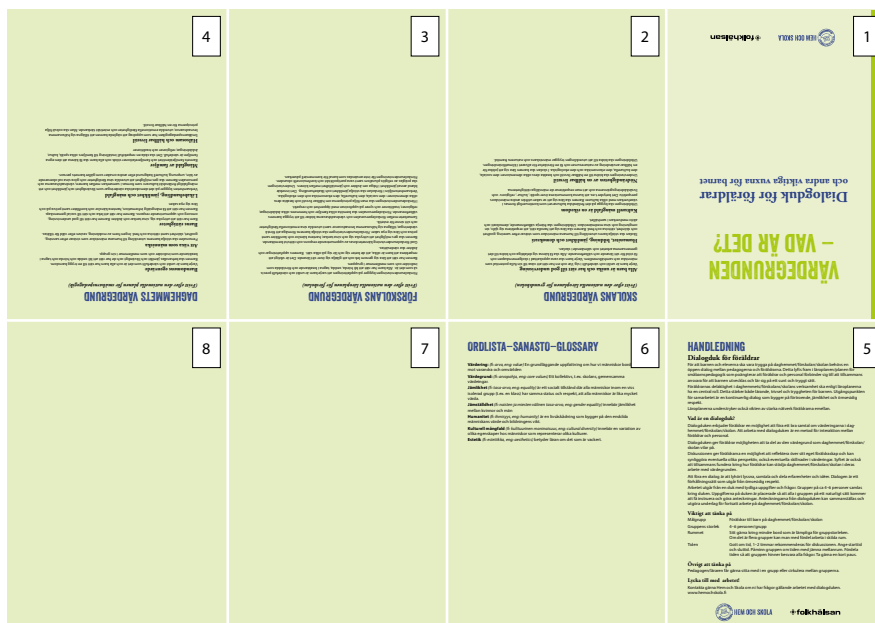
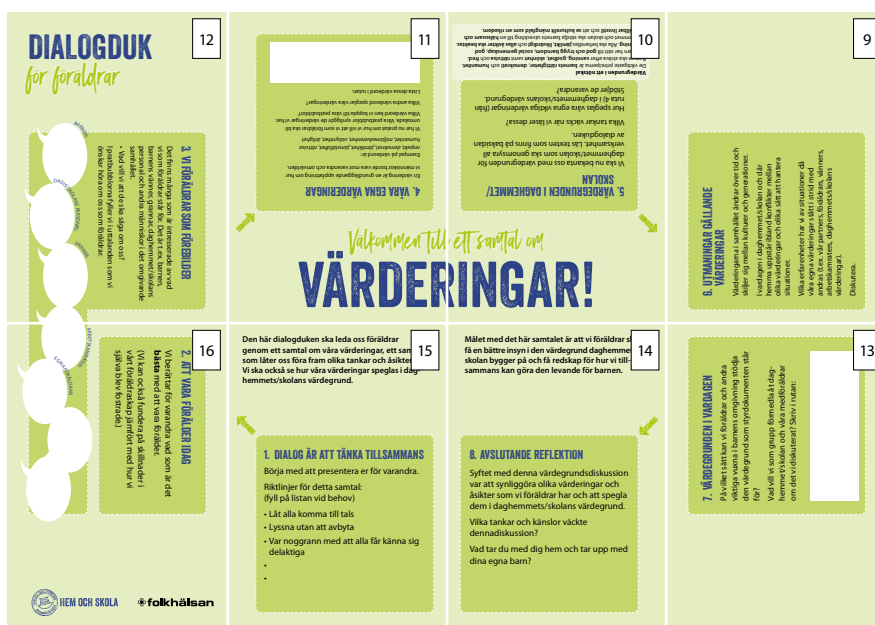


Dialogduk – utskriftsanvisningar



4	3	2	1
8	7	6	5



12	11	10	9
16	15	14	13

4	3	2	1
8	7	6	5



HEM OCH SKOLA

folkhälsan

Dialogduk för föräldrar
och andra viktiga vuxna för barnet

VÄRDEGRUNDEN
– VAD ÄR DET?

Alla barn är unika och har rätt till god undervisning
Varje barn är unikt och värdefullt i sig. Var och en har rätt att växa till sin fulla potential som människa och samhällsmedlem. Varje barn ska vara uppskattad i skolgemenskapen och få stöd för sitt lärande och välbefinnande. Alla ska få känna sig delaktiga och bidra till det gemensamma arbetet och välmående i skolan.

Humanitet, bildning, jämlikhet och demokrati
Skolan ska stödja barns utveckling till humana människor som strävar efter sanning, godhet och skönhet, rättvisa och fred. Barnen ska lära sig att handla rätt, att respektera sig själv, sin omgivning och sina medmänniskor. Utbildningen ska främja välbefinnande, demokrati och aktiv medverkan i samhället.

Kulturell mångfald är en rikedom
Utbildningen ska bygga på det finländska kulturarvet som kontinuerligt formas i växelverkan med olika kulturer. Barnen ska lära sig att se saker utifrån andra människors perspektiv. Det betyder t.ex. att kunna kommunicera över språk-, kultur-, religions- och livsåskådningsgränserna och att man respekterar de mänskliga rättigheterna.

Nödändigheten av en hållbar livsstil
Undervisningen ska bidra till en hållbar livsstil och beakta dess olika dimensioner: den sociala, den kulturella, den ekonomiska och den ekologiska. I skolan ska barnen lära sig att jobba för en hållbar användning av naturresurser och få en förståelse för allvaret i klimatförändringen. Utbildningen ska bidra till att utvecklingen tryggar människans och naturens framtid.

4	3	2	1
8	7	6	5

4	3	2	1
8	7	6	5

FÖRSKOLANS VÄRDEGRUND

(Fritt efter den nationella läroplanen för förskolan)

Förskoleundervisningen bygger på uppfattningen att varje barn är unikt och värdefullt precis så som det är. Alla barn har rätt att bli hörda, sedda, tagna i beaktande och förstådda som individer och som medlemmar i gruppen.

Barnen har rätt att lära sig genom lek och att glädja sig över sitt lärande. Det är viktigt att respektera att barn är olika, att de beter sig och lär sig på olika sätt. Barnens uppfattningar och åsikter ska värdesättas.

God förskoleundervisning kännetecknas av uppmuntrande respons och rättvist bemötande. Barnen ska ges möjlighet att uttrycka sig och sina tankar, hantera känslor och konflikter samt prova och lära sig nya saker. Förskoleundervisningen ska stödja barnens förmåga att förstå värderingar, tillägna sig hälsosamma levnadsvanor samt utveckla sina emotionella färdigheter och sitt sinne för estetik.

Samarbete mellan förskolepersonalen och vårdnadshavarna bidrar till att trygga barnens välbefinnande. Förskolepersonalen ska bemöta olika familjer och hemmens olika åskådningar, religioner, traditioner och syner på uppföstran med öppenhet och respekt.

I förskoleundervisningen ska man följa principerna om hållbar livsstil och beakta dess olika dimensioner: den sociala, den kulturella, den ekonomiska och den ekologiska. Verksamhetsmiljön i förskolan ska stödja jämlikhet och likabehandling. Det innebär bland annat jämlikhet i fråga om åsikter och jämställdhet mellan könen. Undervisningen ska präglas av religiös pluralism samt vara partipolitiskt och konfessionellt obunden. Förskoleundervisningen får inte användas som kanal för kommersiell påverkan.

Barnomens egenvärde

Varje barn är unikt och värdfullt som det är och alla barn har rätt till en trygg barndom. Barnen ska behandlas jämlikt och likvärdigt och de har rätt att bli sedda och hörda och tagna i beaktande som individer och som medlemmar i sin grupp.

Att växa som människa

Personalen ska stödja barnens utveckling till humana människor som strävar efter sanning, godhet, skönhet samt rättvisa och fred. Ingen form av mobbning, rasism eller våld får tillåtas.

Barns rättigheter

Barn har rätt att uttrycka sig, sina tankar och åsikter. Barnen har rätt till god undervisning, omsorg och uppmuntrande respons. Barnen har rätt att leka och rätt till social gemenskap. Barnen har rätt att få mångsidig information, hantera känslor och konflikter samt prova på och lära sig nya saker.

Likabehandling, jämlikhet och mångfald

Verksamheten bygger på det demokratiska värderingar som likvärdighet och jämlikhet och ett mångfaldigt finländskt kulturarv som formas i samverkan mellan barnen, vårdnadshavarna och personalen. Barnen ska ges möjlighet att utveckla sina färdigheter och göra sina val oberoende av kön, ursprung, kulturell bakgrund eller andra orsaker som gäller barnets person.

Mångfald av familjer

Barnets familjeidentitet och familjerelationer stöds och alla barn ska få känna att den egna familjen är värdfull. Det ska råda en respektfull inställning till familjers olika språk, kultur, åskådningar, religioner och traditioner

Hälsosam och hållbar livsstil

Småbarnspedagogen har som uppdrag att vägleda barnen att tillägna sig hälsosamma levnadsvanor, utveckla emotionella färdigheter och estetiskt tänkande. Man ska också följa principerna för en hållbar livsstil.

4	3	2	1
8	7	6	5

HANDLEDNING

Dialogduk för föräldrar

För att barnen och eleverna ska vara trygga på daghemmet/förskolan/skolan behövs en öppen dialog mellan pedagogerna och föräldrarna. Detta lyfts fram i läroplanen/planen för småbarnspedagogik som poängterar att föräldrar och personal förbinder sig till att tillsammans ansvara för att barnen utvecklas och lär sig på ett sunt och tryggt sätt.

Föräldrarnas delaktighet i daghemmets/förskolans/skolans verksamhet ska enligt läroplanerna ha en central roll. Detta stärker både lärande, trivsel och tryggheten för barnen. Utgångspunkten för samarbetet är en kontinuerlig dialog som bygger på förtroende, jämlikhet och ömsesidig respekt.

Läroplanerna understryker också vikten av starka nätverk föräldrarna emellan.

Vad är en dialogduk?

Dialogduken erbjuder föräldrar en möjlighet att föra ett bra samtal om värderingarna i daghemmet/förskolan/skolan. Att arbeta med dialogduken är en metod för interaktion mellan föräldrar och personal.

Dialogduken ger föräldrar möjligheten att ta del av den värdegrund som daghemmet/förskolan/skolan vilar på.

Diskussionen ger föräldrarna en möjlighet att reflektera över sitt eget föräldraskap och kan synliggöra eventuella olika perspektiv, också eventuella skillnader i värderingar. Syftet är också att tillsammans fundera kring hur föräldrar kan stödja daghemmet/förskolan/skolan i deras arbete med värdegrunden.

Att föra en dialog är att lyhört lyssna, samtala och dela erfarenheter och idéer. Dialogen är ett förhållningssätt som utgår från ömsesidig respekt.

Arbetet utgår från en duk med tydliga uppgifter och frågor. Grupper på ca 4–6 personer samlas kring duken. Uppgifterna på duken är placerade så att alla i gruppen på ett naturligt sätt kommer att få instruera och göra anteckningar. Anteckningarna från dialogduken kan sammanställas och utgöra underlag för fortsatt arbete på daghemmet/förskolan/skolan.

Viktigt att tänka på

Målgrupp	Föräldrar till barn på daghemmet/förskolan/skolan
Gruppens storlek	4–6 personer/grupp
Rummet	Sitt gärna kring mindre bord som är lämpliga för gruppstorleken. Om det är flera grupper kan man med fördel arbeta i skilda rum.
Tiden	Gott om tid, 1–2 timmar rekommenderas för diskussionen. Ange starttid och sluttid. Påminn gruppen om tiden med jämna mellanrum. Fördela tiden så att gruppen hinner besvara alla frågor. Ta gärna en kort paus.

Övrigt att tänka på

Pedagogen/läraren får gärna sitta med i en grupp eller cirkulera mellan grupperna.

Lycka till med arbetet!

Kontakta gärna Hem och Skola om ni har frågor gällande arbetet med dialogduken.
www.hemochskola.fi



HEM OCH SKOLA

folkhälsan

4	3	2	1
8	7	6	5

ORDLISTA–SANASTO–GLOSSARY

Värdering: (fi: *arvo*, eng: *value*) En grundläggande uppfattning om hur vi människor borde vara mot varandra och omvärlden

Värdegrund: (fi: *arvopohja*, eng: *core values*) Ett kollektivs, t.ex. skolans, gemensamma värdeingar.

Jämlikhet (fi: *tasa-arvo*, eng: *equality*) är ett socialt tillstånd där alla människor inom en viss isolerad grupp (t.ex. en klass) har samma status och respekt, att alla människor är lika mycket värda.

Jämställdhet (fi: *naisten ja miesten välinen tasa-arvo*, eng: *gender equality*) innebär jämlikhet mellan kvinnor och män

Humanitet (fi: *ihmisyys*, eng: *humanity*) är en livsåskådning som bygger på den enskilda människans värde och bildningens vikt.

Kulturell mångfald (fi: *kulttuurinen moninaisuus*, eng: *cultural diversity*) innebär en variation av olika egenskaper hos människor som representerar olika kulturer.

Estetik (fi: *estetiikka*, eng: *aesthetics*) betyder läran om det som är vackert.

4	3	2	1
8	7	6	5

4	3	2	1
8	7	6	5

6. UTMÄNINGAR GÄLLANDE VÄRDERINGAR

Värderingarna i samhället ändrar över tid och skiljer sig mellan kulturer och generationer.

I vardagen i daghemmet/skolan och där hemma uppstår ibland konflikter mellan olika värderingar och olika sätt att hantera situationer.

Vilka erfarenheter har vi av situationer då våra egna värderingar stått i strid med andras (t.ex. vår partners, föräldrars, vänners, arbetskamraters, daghemmets/skolans värderingar).

Diskutera.

12	11	10	9
16	15	14	13

12	11	10	9
16	15	14	13

Värdegrunden i ett nötskal
 De viktigaste principerna är barnets rättigheter, demokrati och humanitet. Barnen ska sträva efter sanning, godhet, skönhet samt rättvisa och fred. Alla barn har rätt till god och trygg barndom, social gemenskap, god utbildning. Alla ska behandlas jämlikt, likvärdigt och allas åsikter ska beaktas. Daghemmet och skolan ska stödja barnets utveckling till en hälsosam och hållbar livsstil och att se kulturellt mångfald som en rikedom.

Vi ska nu bekanta oss med värdegrunden för daghemmet/skolan som ska genomsyra all verksamhet. Läs texten som finns på baksidan av dialogduken.
 Vilka tankar väcks när vi läser dessa?
 Hur speglas våra egna viktiga värderingar (från ruta 4) i daghemmets/skolans värdegrund. Stödjer de varandra?

5. VÄRDEGRUNDEN I DAGHEMMET/ SKOLAN



ett samtal om

NINGAR!

4. VÅRA EGNA VÄRDERINGAR

En värdering är en grundläggande uppfattning om hur vi människor borde vara mot varandra och omvärlden.

Exempel på värdeord är:

*respekt, demokrati, jämlikhet, jämställdhet, rättvisa
humanitet, miljömedvetenhet, vidsynthet, ärlighet*

Vi har nu pratat om hur vi vill att vi som föräldrar ska bli omtalade. Våra pratubblor synliggör de värderingar vi har. Vilka värdeord kan vi koppla till våra pratubblor?

Vilka andra värdeord speglar våra värderingar?

Lista dessa värdeord i rutan.

... Välkommen till
VÄRDE



DIALOGDUK

för föräldrar

3. VI FÖRÄLDRAR SOM FÖREBILDER

Det finns många som är intresserade av vad vi som föräldrar står för. Det är t.ex. barnen, barnens vänner, grannar, daghemmet/skolans personal och andra människor i det omgivande samhället.

- Vad vill vi att de ska säga om oss?
- I pratbubblorna fyller vi i uttalanden som vi önskar höra om oss som föräldrar.

BARNEN:

DAGIS/SKOLANS PERSONAL:

VÄNNER:

7. VÄRDEGRUNDEN I VARDAGEN

På vilket sätt kan vi föräldrar och andra viktiga vuxna i barnens omgivning stödja den värdegrund som styrdokumentet står för?

Vad vill vi som grupp förmedla åt dag-hemmet/skolan och våra medföräldrar om det vi diskuterat? Skriv i rutan:



12	11	10	9
16	15	14	13

Målet med det här samtalet är att vi föräldrar ska få en bättre insyn i den värdegrund daghemmet/skolan bygger på och få redskap för hur vi tillsammans kan göra den levande för barnen.



8. AVSLUTANDE REFLEKTION

Syftet med denna värdegrundsdiskussion var att synliggöra olika värderingar och åsikter som vi föräldrar har och att spegla dem i daghemmets/skolans värdegrund.

Vilka tankar och känslor väckte denna diskussion?

Vad tar du med dig hem och tar upp med dina egna barn?

12	11	10	9
16	15	14	13

Den här dialogduken ska leda oss föräldrar genom ett samtal om våra värderingar, ett samtal som låter oss föra fram olika tankar och åsikter. Vi ska också se hur våra värderingar speglas i dag-hemmets/skolans värdegrund.



1. DIALOG ÄR ATT TÄNKA TILLSAMMANS

Börja med att presentera er för varandra.

Riktlinjer för detta samtal:
(fyll på listan vid behov)

- Låt alla komma till tals
- Lyssna utan att avbyta
- Var noggrann med att alla får känna sig delaktiga
-
-

12	11	10	9
16	15	14	13

2. ATT VARA FÖRÄLDER IDAG

Vi berättar för varandra vad som är det **bästa** med att vara förälder.

(Vi kan också fundera på skillnader i vårt föräldraskap jämfört med hur vi själva blev fostrade.)

ARBETSKAMRATER:

EGNA FÖRÄLDRAR:



HEM OCH SKOLA

 **folkhälsan**